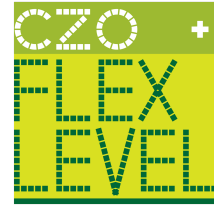

Richtlijn voor vrijstellingen EPA-gerichte CZO-opleidingen

1. Inleiding

In het flexibele en vernieuwde CZO-opleidingsstelsel blijven individuele vrijstellingen, op basis van eerder verworven competenties, mogelijk. Dit voorstel betreft een landelijke richtlijn voor vrijstellingen voor flexibele en vernieuwende CZO-opleidingen of leerroutes, gebaseerd op EPA's.

De beslissing over vrijstellingen voor een CZO-opleiding is formeel de verantwoordelijkheid van een zorgorganisatie. Deze beslissing vindt, steeds opnieuw, in nauwe samenwerking tussen zorgorganisatie en opleidingsinstelling plaats. Een landelijke richtlijn voor vrijstellingen is er niet. Het werken met een richtlijn voor vrijstellingen voor EPA-gerichte CZO-opleidingen zal zorgen voor eenduidigheid en transparantie en daarmee het verlenen van vrijstellingen positief beïnvloeden. Ook weten hierdoor de studenten/professionals in opleiding en hun leidinggevenden waar ze aan toe zijn bij aanvang van een CZO-opleiding of leerroute. Deze richtlijn dient deel uit te maken van de Onderwijs en Examenreglementen voor CZO-opleidingen.

Bij verzoeken om vrijstelling voor een CZO-opleiding is sprake van een van de volgende situaties:

- Mbo- en hbo- afgestudeerden die op grond van hun keuzedeel (mbo), minor of honeursprogramma (hbo) sneller een CZO-opleiding, gebaseerd op EPA's, willen doorlopen;
- Zorgprofessionals die na het afronden van een CZO-opleiding, gebaseerd op EPA's, willen doorstromen naar (onderdelen van) een andere CZO-opleiding, gebaseerd op EPA's;
- Zorgprofessionals die na het behalen van hun CZO-opleiding (niet gebaseerd op EPA's) door willen stromen naar een andere CZO-opleiding die wel gebaseerd is op EPA's.

Nb. Vrijstellingen voor OC&W-opleidingen, op grond van CZO-diploma's en/of certificaten, vallen buiten deze richtlijn. Door CZO Credits, NLQF-kwalificaties en de landelijke uniformiteit van CZO-opleidingen wordt bijgedragen aan een solide onderbouwing van vrijstellingen voor opleidingen in het mbo, hbo en wo. Echter: Examencommissies in het mbo, hbo en wo besluiten onafhankelijk en autonoom over of/in hoeverre zij vrijstellingen verlenen voor CZO-opleidingen.

2. Richtlijn voor vrijstellingen bij doorstroom naar een andere EPA-gerichte CZO-opleiding

Flexibele en vernieuwende CZO-opleidingen, gebaseerd op EPA's, worden opgebouwd uit leereenheden. Deze leereenheden worden afgerond met leeruitkomsten. De bekwaamverklaringen voor een EPA is een goed voorbeeld van een leeruitkomst. De richtlijn voor vrijstellingen is:

2.1 Vrijstellingen gelden alleen voor leereenheden c.q. leeruitkomsten van een CZO-opleiding, gebaseerd op EPA's. Een CZO-opleiding bestaat altijd uit de leereenheden:

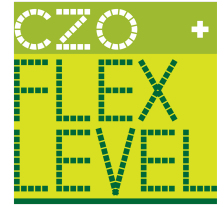
- EPA's (inclusief theorie); én
- EPA-overstijgende leeractiviteiten (inclusief theorie);

Eventueel bestaat een initiële medisch ondersteunende CZO-opleiding daarnaast uit de leereenheid EPA-overstijgende theorie.

2.2 Er is sprake van een vrijstelling voor een CZO-opleiding, gebaseerd op EPA's, wanneer de student/professional in opleiding beschikt over een van de volgende leeruitkomsten:

- Bekwaamverklaringen voor functie-overstijgende EPA's (= supervisieniveau 4)
- Voldoende resultaten voor overeenkomstige EPA-overstijgende leeractiviteiten
- Eventueel: voldoende resultaten voor overeenkomstige EPA-overstijgende theorie

Richtlijn voor vrijstellingen EPA-gerichte CZO-opleidingen

- 2.3 Wanneer een student/professional in opleiding met een CZO-diploma en/of een of meer CZO-certificaten een andere CZO-opleiding of leerroute wil gaan volgen, zijn binnen de CZO-opleidingen, gebaseerd op EPA's, de volgende twee situaties van toepassing:
- A. Er zijn een of meer eerder behaalde EPA's die toepasbaar zijn in de nieuwe functie, specialisme of taak. Dit zijn functie-overstijgende EPA's. Ze zijn na een korte inwerkperiode uit te voeren in de nieuwe context. Alleen voor functie-overstijgende EPA's waarop alleen ingewerkt moet worden, wordt voor aanvang van de opleiding of leerroute een vrijstelling gegeven.
 - B. Er zijn eerder behaalde EPA's die deels toepasbaar zijn in de nieuwe functie, specialisatie of taak. Ze vergen aanvullende kennis en vaardigheden, specifiek voor de nieuwe context. Hierdoor is sprake van aanvullende scholing, ervaring en opnieuw bekwaam verklaren. Voor deze EPA's kan voorafgaand aan het traject geen vrijstelling worden gegeven. Deze EPA's kunnen door de aanwezige kennis en ervaring wel sneller worden toevertrouwd, en wordt hierdoor de duur van de opleiding of leerroute korter.
- 2.4 Belangrijke voorwaarde voor vrijstellingen bij CZO-opleidingen, gebaseerd op EPA's, is landelijke uniformiteit. Dit wordt bereikt door te werken met:
- landelijk en tripartiet gevalideerde EPA's, wat is geborgd in het consultatie- en validatieproces zoals beschreven door CZO Flex Level;
 - landelijk gedragen theorie-deel van EPA-gerichte opleidingen;
 - generieke uitgangspunten voor toetsing EPA-gerichte opleidingen;
 - bekwaamverklaringen voor EPA's: toevertrouwen van EPA's op supervisieniveau 4.
- Aangevuld met toezicht van het CZO op het voldoen aan de erkennings- en opleidingseisen.

3. Richtlijn bij doorstroom van Mbo/Hbo-opleiding naar een EPA-gerichte CZO-opleiding

Er is een behoefte aan duidelijkheid over vrijstelling voor en/of verkorting van een CZO-opleiding bij doorstroom van een reguliere OC&W-opleiding naar een CZO-opleiding. In deze situatie is bij beide opleidingstypen sprake van EPA-gericht opleiden. De richtlijn is dat hier sprake is van een verkorting van een CZO-opleiding maar niet van een vrijstelling. De redenen hiervoor zijn:

- 3.1 Binnen CZO-opleidingen, gebaseerd op EPA's, hebben alleen EPA's waarvoor een bekwaamverklaring op supervisieniveau 4 is afgegeven civiel effect (certificering).
- 3.2 Studenten die tijdens een keuzedeel (mbo) of minor of hoonoursprogramma (hbo) bekwaamheid verwerven voor een of meerdere EPA's kunnen deze maximaal op supervisieniveau 3 afronden omdat:
 - voltijds studenten gedurende hun opleiding onder supervisie leren en werken en dan is supervisieniveau 3 het maximum. Bij deze afweging staat de veiligheid voor de student en patiënt centraal.
 - bij verpleegkundige vervolgoopleidingen is een afgestudeerde mbo- of hbo-verpleegkundige het instroomniveau. Hierdoor is het niet mogelijk om voorafgaand aan het verkrijgen van een verpleegkundige titel een aantal EPA's, behorend bij een verpleegkundige vervolgoopleiding, zonder supervisie uit te voeren.

Richtlijn voor vrijstellingen EPA-gerichte CZO-opleidingen

- 3.3 Door de aanwezige kennis en ervaring kunnen deze EPA's na diplomering sneller toevertrouwd worden (= afronden op supervisieniveau 4) en wordt de duur van een CZO-opleiding of individuele leerroute (aanzienlijk) korter.
- 3.4 Een belangrijke voorwaarde voor het leren en opleiden van EPA's tijdens een mbo- of hbo-opleiding is dat wordt voldaan aan de opleidings- en erkenningseisen van het CZO. Ook de werkplekken waar wordt opgeleid moeten erkend zijn door het CZO.

Noot: CZO Flex Level laat de uitspraak over maximaal supervisieniveau 3 nog eenmaal juridisch toetsen gezien de aanhoudende bezwaren van beroepsverenigingen (o.a. LVO) en hbo-opleidingen.

4. Vrijstelling bij doorstroom van oude CZO-opleiding naar een EPA-gerichte CZO-opleiding

De 'oude' CZO-opleidingen en daaraan verbonden diploma's en certificaten zijn niet gebaseerd op EPA's. In deze 'oude situatie' was sprake van een integrale bekwaamverklaring voor de functie na het behalen van een diploma, dat gebeurde niet aan de hand van bekwaamverklaringen voor EPA's.

- 4.1 Er wordt voor een 'eerdere' CZO-diploma's (zonder EPA's) vrijstelling gegeven wanneer:
- De leeruitkomsten van de oude opleiding inhoudelijke overeenkomen met de leeruitkomsten van de EPA-overstijgende leeractiviteiten van de nieuwe opleiding;
 - De leeruitkomsten van de theorie van de eerdere opleiding overeenkomen met de leeruitkomsten van de theorie horend bij EPA's en EPA-overstijgende leeractiviteiten en eventueel bij de leeruitkomsten van EPA-overstijgende theorie van de nieuwe opleiding.
- 4.2 Voor een vrijstelling van een of meerdere EPA's van de nieuwe CZO-opleiding komt alleen een volledig diploma van de eerdere CZO-opleiding (niet gebaseerd op EPA's) in aanmerking voor een vrijstelling. Om in aanmerking te komen voor een vrijstelling moeten de verworven beroepscompetenties van de oude opleiding (zie ook de eindtermen van deze CZO-opleiding) overeenkomen met de EPA's uit de nieuwe opleiding.